

‘Ad Ianvm Havtenvm’

Janus Dousa Filius

Vertaald door: Joan de Stoppelaar

bron

Janus Dousa Filius, ‘Ad Ianvm Havtenvm’. In: id., *Poemata*. Z.p., 1607, p. 129-131.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/dous003adia01_01/colofon.php

© 2002 dbnl / Johan Koppenol

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) consists of the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Ad Ianvm Havtenvm

- HAUTENE, quò me, quò rapis enthei
Plenum furoris? quis nouus hic ferit
Accentus aures, prisca qualem
Secla nec audierunt, nec olim
5 Futura credent, ni genij tui
AEternitatem per memores typos
Propaget ad seros nepotes
Chalcographâ vigil arte cura.
Ah ne beatos diuitis ingenî,
10 Hautene, foetus, ne patere amplius
Sic lucis expertes latère
In situ & in tenebris sepultos,
Vnde & perennem Calliope tibi
Nectat coronam, & saepe audis terens
15 Te lector inuidenda priscis
Vatibus obstuperat loquentem.
Non solus acri Maeonides tuba
Fatalem Achillem moenibus Ilij,
Pollacis aut cursus Vlyseî,
20 Aut Helenen cecinit Lacaenam;
Primus ve Diuos aut genitos Diis
Heroas, aut quos palma Diis pares
Elea redducit superbos
Pindaricus celebrauit ardor.
25 Non ipse quondam pectine eburneo
Vocalis Orpheus praecipites stitit
Lapsus aquarum, auresque ventis
Indidit arboribusque princeps.
Vixere vates ante Lini lyram
30 Multi, sed omnes perpetuo premit
Nox alta somno, quòd suorum
Promeritâ caruere curâ.
Paulum imperitae distat inertiae
Celatus acris ingenij vigor.
35 Non tu pias Musas sileri
Tot ve tuas patiâre noctes,
Noctis perennis carpere liuidas
Obluiones, carmina dum premis
Quibus reuiuiscat resurgens
40 Pindaricis numeris Apollo.
Apollo, Beeotae vt suis in suos
Connitium olim depulit aurei
Cantu Poëtae, sic Batauis
Auriculis maculam hanc tuorum ex-
45 tersurus insuetâ indole carminum.
Nam seu potenti concitus alite
Iessei epos caeleste nostros
Induis in numeros Poëtae:
Siue Appulani fert impetus ad lyram;
50 Seu picta Tuscis belgica temperas
Emblematis magni Petrarchae
Aut Latiis teneri Secundi,
Gallis ve Porti, sic canis vt tua
Possint videri. quare age & haec diem
55 Iam ferre condiscant serenum, ac
Laude frui merita nepotum.
Mirentur vt te saecula principem

Quondam Latinos ad Batauam chelym
Duxisse flexus, audiasque
60 Belgiadis fididen Camoenae.
Laudem Batauis quid precor hanc tuis,
Lucemque scriptis & tibi gloriam
Fructumque nobis posterisque
Vlterius iuuat inuidere?

Vertaling

Jan van der Does de Jonge aan Jan van Hout, dat hij zijne gedichten het licht gunne.

Waar heen, Van Hout! waar heen vervoert gij mijne zinnen,
Daar Febus godlijk vuur in mijnen boezem blaakt?
Wat hemeltoon juicht het puik der Zanggodinnen?
Wat nieuw geluid is dit, het welk mijne ooren raakt?
Een nieuw geluid, waarvan, zo lang de Zonnewagen
Aan de Oosterkimmen rees, en daalde in 't Wester zout,
Nooit weêrgaê werd gehoord: en 't geen in laatre dagen
De naneef zeker voor verdichte grootspraak houdt,
Ten zij een wakkre zorg de onsterfelijke gaaven
Van uwen geest, zo rijk in vinding, zwier en kracht,
Met onuitwischbren inkt, door plaat, en letterstaaven,
Doe stralen in het oog van 't laatste nageslacht.
Laat deeze vruchten, uit uw treflijk brein geboren,
Ach, mijn Van Hout! dan niet als ijdele nietigheên,
Der duisternis gewijd, in 't logge stof versmooren:
Neen, laatze toch bij tijds in 't helder daglicht treên:
Opdat Kalliopé u kranssen, die de tijden
Verduuren, vlechten moge, en elk, wanneer gij zingt,
Dat de oude Dichtrenrei uw toonen zou benijden,
Verbaasd den lof erkenn', dien gij naar waarde ontvingt.
Homerus Zangster heeft alleen niet aangeheeven
Van peleus grooten Zoon, den geessel des Trojaans,
Noch van Ulysses woede en lastig ommezweeven,
Noch van de Koningin des deftigen Spartaans.
De vuurige Pindaar heeft de eerste niet gezongen
Ter eere van de Goôn, en hun heldhaftig bloed,
Noch hen, die om den roem op nieuw met Goden dongen,
Na 't winnen van den strijd te Olimpie eerst begroet.
De zangrige Orfeus heeft door 't roeren zyner snaaren
Niet eerst het stroomend nat in zijnen loop gestuit:
De winden en 't geboomt doen luistren naar het paaren
Van zijn vergoode stem met zijn ivooren luit:
Veel Zangers lieten zich vóór Linus tijd reeds hooren,
Maar nu ligt al hun roem, helaas! in 't stof gedrukt:
Terwijl hun schriften in een' donkren nacht versmooren,
Door vriend noch tijdgenoot dien doodschen slaap ontruikt.
Wat zich de arbeidzaamheid eens vlug vernufts moog' vergen;
Wat eedle schatten zich de Wijsheid ook bereid',
Zij heeft, indien zij zich voor andren blijft verbergen,
Of geen, klein verschil met plumpe vadzigheid.
Ai, duld niet, dat uw kunst, een gaaf der Zanggodinnen,
Zo ligt vergeeten word': dat de averrechtsche nijd
Eens eindeloozen nachts den arbeid uwer zinnen
En al de nachten dekk', door u der kunst gewijd:

Daar gij tot d' ondergang gedichten wilt verwijzen,
Waardoor Apollo zelfs, als voor den hemelval
En 't Goddelijk gezang van Pindarus, verrijzen,
En, met herboren vuur, op nieuw herleeven zal.
Dat dan die vuile vlek van alle Hollandsche ooren,
Door d' ongewoonen aart van uwe kunst, verdwijn';
Gelijk Apol, toen zich held Pindarus deed hooren,
de blaam heeft uitgewischt van het Boeotisch zwijn.
Want, 't zij gij, rijk bezielde met goddelijke krachten,
Vorst Davids Zangheldin in 't neêrduitsch kleed doet gaan:
Hetzij gij wordt vervoerd door hooge Dichtgedachten
Om aan de Apulsche lier de vlotte hand te slaan:
Hetzij ge uw Neêrlandsch Dicht aanloklijk wilt versieren
Met Italjaanschen tooi, met held petrarcha's goud:
Of met Secundus Roomsche, of Portus Fransche zwieren:
'T schijnt alles vinding van den schranderen Van Hout.
Welaan dan! leer dit werk het daglicht eens verdragen,
Opdat de naneef meld', hoe groot gij zijt geweest,
En de eeuwen zelfs, verrukt, van uwe kunst gewaagen,
Die 't eerst den Roomschen zang schoeide op een duitsche leest,
Maar! waarom, bidde ik toch! benijdt ge uw' Batavieren
Dien heerelijken lof, door u hun aangebragt?
Aan u den roem, het licht aan uwe kunstpapieren,
De vrucht daar van aan ons, en aan ons nageslacht?

Het Latijnsche gevolgd.